

Poddębice, 24.02.2016 r.

Program działalności edukacyjnej Nadleśnictwa Poddębice **„Bądź aktywny – zwiedzaj łódzkie Tour po poddębickich ścieżkach”**

Cel Programu

Celem Programu jest zainteresowanie dzieci, młodzieży i dorosłych zagadnieniami z ochrony przyrody, bioróżnorodności oraz funkcjonowania różnych ekosystemów. Całość ma także promować walory przyrodnicze województwa łódzkiego, region poddębicki oraz aktywny styl życia. Z tego względu Program przeprowadzony zostanie w obszarze działania nadleśnictwa Poddębice, na istniejących ścieżkach edukacyjnych oraz leśnej trasie biegowej. Ścieżki posiadają niezbędną infrastrukturę w postaci tablic informacyjnych, oznaczeń trasy i wiat do przeprowadzenia zajęć i biegów:

- Ścieżka edukacyjna Jamno przebiega m. in. w pobliżu rezerwatu przyrody Jamno, zbiornika wodnego oraz zróżnicowanymi siedliskowo lasami leśnictwa Jamno,
- Ścieżka edukacyjna Gostków położona jest przy szkółce leśnej Gostków przy miejscu postoju,
- Ścieżka edukacyjna Reduchów przebiega w pobliżu stanowisk rzadkich i chronionych gatunków roślin, zbiornika wodnego oraz pomnika przyrody,
- Leśna ścieżka biegowa pod Poddębicami, przy parkingu Zakrzew, w pobliżu rezerwatu przyrody Napoleonów.

Okres trwania Programu

Wiosna 2016 – wiosna 2017. Przewiduje się możliwość przedłużenia Programu w przypadku dużego zainteresowania grup uczestniczących.

Grupy docelowe

Program adresowany jest do dzieci i młodzieży z zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Poddębice. Nie wyklucza się udziału uczestników spoza tego terenu z uwagi na duże zainteresowanie działalnością edukacyjną nadleśnictwa przez szkoły i przedszkola m.in. z Łodzi. Ponadto w Programie mogą wziąć udział inne grupy wiekowe oraz grupy formalne i nieformalne, jak stowarzyszenia, koła zainteresowań przy jednostkach oświatowych, związki biegowe, itp.

Zapewnienie udziału uczestników Programu

Program zostanie zrealizowany na ścieżkach edukacyjnych i trasie biegowej funkcjonujących na terenie nadleśnictwa. Informacja o Programie zostanie przekazana wszystkim szkołom i przedszkolom współpracującym z nadleśnictwem. Ponadto ukaże się ona na stronie internetowej nadleśnictwa www.poddebice.lodz.lasy.gov.pl. Niezależnie od tego powiadomieni zostaną

współpracujący nauczyciele celem wypracowania dostępnych i możliwych do realizacji terminów spotkań edukacyjnych. Ponadto biegi pod nazwą „Bieg o Puchar Napoleona” poprowadzone zostaną przez specjalistyczną firmę zapewniającą odpowiednią promocję w portalach biegowych. Z uwagi na fakt, że wszystkie ścieżki rozmieszczone są równomiernie na terenie całego nadleśnictwa wszyscy chętni uczestnicy będą mogli wybrać najdogodniejsze dla siebie miejsce i formę zwiedzania. Jest to ważne z uwagi na odległość dojazdu do wybranej ścieżki przez jednostkę uczestniczącą w Programie.

Założenia Programu

Program jest odpowiedzią na duże zainteresowanie jednostek oświatowych odbyciem zajęć „w lesie”. Zajęcia prowadzone są w mniej formalny sposób, angażują wszystkie zmysły uczestnika, umożliwiają praktyczne wykorzystanie teoretycznej wiedzy. Dodatkowym ich atutem jest także miejsce prowadzenia, poza szkołą, w lesie, na ścieżce edukacyjnej, w miejscu przystosowanym do tego typu aktywności. Zainteresowanie szkół wynika również z podstawy programowej, która zwiększa udział lekcji terenowych w systemie edukacji oraz poszerza zakres tematyki przyrodniczej w programie edukacji. Nadleśnictwo chciałoby również promować region poddębicki województwa łódzkiego poprzez aktywizację jego mieszkańców.

Ścieżki zlokalizowane są w kompleksach leśnych:

- Gostków, przy trasie Poddębice – Łęczyca,
- Jamno, w pobliżu Szadku i Zduńskiej Woli,
- Reduchów, w pobliżu Sieradza,
- Napoleonów, w pobliżu Poddębic i Uniejowa.

Lokalizacja ścieżek w pobliżu form ochrony przyrody jakimi są rezerваты i pomnik przyrody czy stanowiska roślin chronionych umożliwi uczestniczącym zapoznanie się z zasadami ich funkcjonowania, rozpoznawaniem poszczególnych gatunków oraz poznanie własnego regionu. Także przebieg ścieżki biegowej zapewnia różnorodność siedlisk. Bory, grądy a także pas śródleśnej wydmy urozmaicają trasę i zapewniają bliski kontakt z naturą. Uczestnictwo w Programie zapewni edukację mieszkańców w zakresie ochrony bioróżnorodności i funkcji ekosystemów.

Każdy z uczestników Programu dostanie folder edukacyjny, ulotkę oraz drobny upominek ze spotkania. Zawierają one informacje o przyrodzie i regionie, są także miłym wspomnieniem wspólnych zajęć.

Realizacja Programu

Program realizowany będzie sukcesywnie. W zależności od zapotrzebowania zajęcia organizowane będą równolegle na wszystkich ścieżkach edukacyjnych. Nie dotyczy to Biegu o Puchar Napoleona, którego realizacja przewidziana jest na kwiecień 2017 r.

Po uzgodnieniu terminu i miejsca odbycia zajęć uczestnicy udadzą się na spacer poszczególnymi ścieżkami edukacyjnymi. Na każdej z nich znajduje się po 13 – 15 tablic. Rozlokowane są w różnych miejscach lasu, w ubogim borze sosnowym i w bogatym lesie grądowym, w lesie gospodarczym czy przy rezerwacie przyrody, k. mrowiska lub zbiornika wodnego. Traktują o ochronie przyrody, rozpoznawaniu roślin i zwierząt, gospodarce leśnej, wodnej, itp.

Ścieżki są różnej długości. Najkrótsza jest w leśnictwie Gostków długości ok. 2 km, najdłuższy wariant ścieżki w leśnictwie Jamno wynosi ponad 8 km. Długość przejścia dopasowywana będzie do uczestników. W trakcie przejścia uczestnicy zapoznają się z różnorodnością przyrodniczą, poznają własny region, wzbogacają własną wiedzę. Wykorzystane zostaną karty pracy oraz scenariusze zajęć z posiadanych przez nadleśnictwo zeszytów edukacyjnych.

Jedna z tablic na ścieżce w leśnictwie Jamno została zniszczona w związku z czym, by w pełni wykorzystać tematykę ścieżki, należy zakupić tablicę o tematyce życia w środowisku wodnym w pełnej oprawie, z daszkiem i słupami, i zamontować ją w miejscu poprzedniej tablicy przy zbiorniku wodnym.

Odmienne przeprowadzenie zajęć odbędzie się na leśnej ścieżce biegowej. Tutaj stoisko edukacyjne zlokalizowane będzie w namiocie. Uczestnicy biegu oraz osoby towarzyszące będą mogli zapoznać się z materiałami edukacyjnymi i tablicami dydaktycznymi. Ponadto przez samym biegiem zostanie przeprowadzona pogadanka dla biegaczy. Nastąpi zaznajomienie uczestników z bioróżnorodnością okolicy, przyrodniczy opis trasy, omówienie ochrony przyrody na przykładzie pobliskiego rezerwatu przyrody Napoleonów. W trakcie biegu będą prowadzone pogadanki dla osób towarzyszących a chętni odwiedzą pobliski rezerwat Napoleonów. Organizacja Biegu przebiegnie wg załączonego projektu opracowanego na podstawie imprezy z 2014 roku. Schemat jej przebiegu jest sprawdzony a promocja walorów przyrodniczych i turystycznych tego regionu przeznaczona jest dla osób aktywnych biegowo oraz ich rodzin. Organizacja biegu leśną trasą biegową polegać będzie na rozeznaniu cenowym, w którym wykonawca zabezpieczy:

- sprzęt do pomiaru czasu z dwuosobową obsługą,
- oznakowanie trasy (taśmy ostrzegawcze, tablice z oznakowaniem kilometrowym),
- bramę startową z agregatem prądotwórczym,
- biuro zawodów (zespół dwuosobowy obsługujący zawody) oraz prowadzącego rozgrzewkę (osoba z biura zawodów),
- numery startowe,
- nieodpłatną promocję imprezy na portalach społecznościowych, biegowych, itp.,
- nieodpłatną usługę w postaci elektronicznych zapisów poprzez portal biegowy.

Nadleśnictwo we własnym zakresie zabezpieczy zaplecze medyczne imprezy, podium dla zwycięzców, przygotuje trasę (ewentualny zbiór śmieci, wykaszanie poboczy, itp.) oraz zapewni wyżywienie dla uczestników imprezy w postaci 1 ciepłego posiłku oraz butelkowanej wody mineralnej 0,5l. Ponadto nadleśnictwo dokona rozeznania dla:

- zakupu nagród dla zwycięzców biegów (ok. 3600 zł),
- zakupu drewnianych medali dla każdego uczestnika biegu (ok. 1000 zł w kosztach organizacji biegu),

Bieg odbywać się będzie w czterech kategoriach długości: 400 m dla dzieci w wieku do 7 lat, 800 m dla dzieci w wieku 8-12 lat, 1300 m dla młodzieży gimnazjalnej, 6 km dla starszej młodzieży i dorosłych. Dla pierwszych trzech osób z każdej kategorii przewidziano nagrody książkowe oraz puchary, oddzielnie dla kobiet / dziewcząt i mężczyzn / chłopców. W sumie przewiduje się zakup 36 nagród dla zwycięzców trzech pierwszych miejsc.

Realizacja folderu edukacyjnego opierać się będzie na wyborze wykonawcy, który z częściowym wykorzystaniem tekstu i zdjęć nadleśnictwa kompleksowo przygotuje gotowy produkt jakim będzie folder. Prace polegać będą na konsultacjach od koncepcji do gotowego projektu, opracowaniu tekstu dostosowanego do posiadanych zdjęć, uzupełnienia materiału zdjęciowego, opracowania / dostosowania poglądowej mapy nadleśnictwa prezentowanej w folderze, korektę językową, edycję i przygotowanie zdjęć do druku, ewentualne poprawki, druk i dostarczenie egzemplarzy do siedziby nadleśnictwa. Przewidywane parametry techniczne: 28 stron (z okładką), wkład papier kredowy matowy 170 g, okładka papier kredowy matowy 300 g, folia błyszcząca, format 210x210 mm. Matowy papier kredowy jest bardziej przyjazny w odbiorze dla użytkownika i kojarzy się z materiałem przyjaznym środowisku. Jednocześnie jest trwałym materiałem papierniczym. W załączeniu zawarto tekst będący punktem wyjścia do opracowania zagadnień proponowanych do folderu. Folder będzie jednocześnie przewodnikiem po trzech ścieżkach edukacyjnych, będzie zawierał ich opis i lokalizację.

Ulotki „Nie wyrzucaj śmieci..”, „Co warto wiedzieć...” o wymiarach 340 mm x 240 mm, drukowane są obustronnie wg załączonych wzorów, składane na trzy części, papier kredowy matowy 200 g, uzupełnione zostaną o logo nadleśnictwa i dotującego WFOŚiGW w Łodzi. Opracowane zostały przez Centrum Informacyjne Lasów Państwowych i zawierają sprawdzone i aktualne dane. Informują o zagrożeniach środowiska, walorach przyrodniczych i stanie lasów w Polsce. Przystępna forma, komiksowe rysunki, a jednocześnie zawarta w nich treść sprzyja zapoznaniu się z nimi.

Lista dystrybucji planowanych do wydania materiałów

- I. Folder edukacyjny
 1. Uczestnicy „Tour po poddębickich ścieżkach” na ścieżkach edukacyjnych i Biegu o Puchar Napoleona leśną trasą biegową – 1200 szt.
 2. Szkoły, przedszkola, inne jednostki oświatowe (biblioteka publiczna, pedagogiczna), współpracujące stowarzyszenia (m.in. Młodzieżowe Centrum Edukacji Europejskiej, Spółdzielczy Dom Kultury w Sieradzu i Zduńskiej Woli) z zasięgu terytorialnego nadleśnictwa oraz spoza niego – 100 szt.
 3. WFOŚiGW w Łodzi – 50 szt.
 4. Stoiska edukacyjne nadleśnictwa na dożynkach i piknikach – 650 szt.
- II. Ulotki "Nie wyrzucaj śmieci do lasu...", "Co warto wiedzieć..."

1. Zajęcia na ścieżkach edukacyjnych – 1000 szt.
 2. WFOŚiGW w Łodzi – 100 szt.
 3. Biegi leśną trasą biegową – 200 szt.
 4. Szkoły, przedszkola, inne jednostki oświatowe (biblioteka publiczna, pedagogiczna), współpracujące stowarzyszenia (m.in. Młodzieżowe Centrum Edukacji Europejskiej, Spółdzielczy Dom Kultury w Sieradzu i Zduńskiej Woli) z zasięgu terytorialnego nadleśnictwa oraz spoza niego – 200 szt.
 5. Stoiska edukacyjne nadleśnictwa na dożynkach i piknikach – 500 szt.
- III. Upominki i gadżety edukacyjne
1. Uczestnicy „Tour po poddębickich ścieżkach” na ścieżkach edukacyjnych i Biegu o Puchar Napoleona leśną trasą biegową – 1500 szt.
 2. Stoiska edukacyjne nadleśnictwa na dożynkach i piknikach – 500 szt.

Powiązanie Programu z regulaminem Konkursu WFOŚiGW w Łodzi

1. Promocja walorów przyrodniczych województwa łódzkiego poprzez realizację spotkań na leśnych ścieżkach edukacyjnych regionu poddębickiego, wydanie folderu przyrodniczego oraz informacje w mediach.
2. Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców województwa łódzkiego w zakresie ochrony bioróżnorodności i funkcji różnorodnych ekosystemów poprzez zwiedzanie rezerwatów przyrody i lasów gospodarczych, a także realizację scenariuszy zajęć na ścieżkach.
3. Podnoszenie wiedzy o środowisku i świadomości ekologicznej mieszkańców województwa łódzkiego poprzez zdobycie wiedzy o otaczającym nas świecie i wypracowanie odpowiednich postaw ekologicznych.